

Vyznání nebo humor?

Pro vážné chvíle, kdy je křesťanovi adresována výzva, aby řekl, co je zač, platí rozhodné: nebát se a vyznat. Bylo by zradou stavět světlo pod kbelec. Ale vyznání nemá být nervózní; nervozita je jen odrůda strachu. Nesmíme ztratit rozvahu pod každým zkoumavým pohledem a na každou vtíravou otázku odpovídat hned slavnostním kredem. Vyznání je určeno pro situaci, v níž nebude vysloveno marně; to znamená, že nemá a nesmí být pronášeno bez cíle, do prázdna, do větru, bez míření. Velice často je na místě spíše humor. Jistota víry nepotřebuje dávat při každé příležitosti na odiv, že je tu; to jsou jen výjimečné případy, kdy je třeba ukázat se vším radikalismem, čemu věříme a nač vposledu spoléháme. Daleko nejčastěji by převaha naší vážnosti byla neúměrná a stala by se směšnou. Vědouce o tom, ulomíme hroty malichernostem a neporozumění úměrnější převahou humoru, který bývá daleko přesvědčivějším výrazem vnitřní jistoty a nebázlivosti než křečovitý a nervózní patos. Nevhodné vyznání bývá příliš svázáno s romantismem a příliš často mu chybí důkladný základ; proto působí mnohdy velmi nepřesvědčivě. Naopak realismus víry často nachází svůj vlastní, pravý výraz v humoru, jímž čelí drobným svízelným a nesnázím. Vyznání je vzácné koření; humor však je solí života – i křesťanského života.

7. 6. 1959